

ČESKÁ REPUBLIKA
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Šámala (soudce zpravodaje) a soudců Josefa Fialy a Jana Filipa o ústavní stížnosti stěžovatele **Mgr. Dušana Dvořáka**, t. č. ve Věznici Břeclav, zastoupeného JUDr. Jiřím Teryngelem, advokátem, sídlem Ke Klimentce 2186/15, Praha 5 – Smíchov, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. srpna 2020 č. j. 11 Tdo 674/2020-1909, usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. února 2020 č. j. 3 To 15/2020-1560 a rozsudku Okresního soudu v Prostějově ze dne 3. prosince 2019 č. j. 3 T 70/2019-1411, za účasti **Nejvyššího soudu, Krajského soudu v Brně a Okresního soudu v Prostějově**, jako účastníků řízení, a **Nejvyššího státního zastupitelství, Krajského státního zastupitelství v Brně a Okresního státního zastupitelství v Prostějově**, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a § 72 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), ve znění pozdějších předpisů, se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí s tvrzením, že jimi došlo k porušení jeho ústavně

zaručených základních práv a svobod zakotvených v čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 a čl. 9 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

2. Z ústavní stížnosti a předložených podkladů se podává, že stěžovatel byl napadeným rozsudkem Okresního soudu v Prostějově (dále jen „okresní soud“) uznán vinným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), a to dílem dokonaným a dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se zkráceně dopustil tím, že od přesně nezjištěné doby od jarních měsíců roku 2018 do 16. 8. 2018 v místě svého trvalého bydliště za účelem následného zpracování do využitelné podoby pro toxikománii v několika stádiích růstu pěstoval nejméně 133 kusů rostlin konopí o velikosti od 20 do 190 cm, přičemž nejméně dalších 111 kusů rostlin konopí bylo již vypěstováno, sklizeno a nacházelo se v půdních a dalších prostorách domu ve stadiu sušení. Nedovoleně tak vyráběl a přechovával psychotropní látku tetrahydrokanabinol (THC) s množstvím účinné látky vyšším než 0,3 % THC uváděné v díkci § 24 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách (dále jen „zákon o návykových látkách“), tedy v množství větším než malém, a tohoto jednání se dopustil přesto, že byl rozsudkem okresního soudu ze dne 6. 2. 2018 sp. zn. 3 T 131/2017 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 22. 5. 2018 sp. zn. 8 To 102/2018 odsouzen pro přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku, dílem dokonaným, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání třiceti šesti měsíců s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání čtyřiceti osmi měsíců, a dále k trestu propadnutí věci. Za to a za sbíhající se přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 5. 2. 2019 sp. zn. 2 T 63/2018 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2019 sp. zn. 3 To 124/2019, byl stěžovatel podle § 283 odst. 2 za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře třiceti šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Současně mu byl podle § 70 odst. 1 trestního zákoníku uložen trest propadnutí věci, a to věci blíže specifikovaných ve výrokové části rozsudku, vše za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Prostějově ze dne 5. 2. 2019 sp. zn. 2 T 63/2018 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2019 sp. zn. 3 To 124/2019, jakož i všech dalších rozhodnutí na tento výrok obsahově navazujících, pozbyla-li vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, podkladu.

3. Odvolání stěžovatele proti rozsudku okresního soudu krajský soud v záhlaví uvedeným usnesením zamítl podle § 256 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), jako nedůvodné.

4. Dovolání stěžovatele proti rozsudku krajského soudu Nejvyšší soud napadeným usnesením odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) trestního řádu jako zjevně neopodstatněné.

5. V odůvodnění svého rozhodnutí Nejvyšší soud jasně a přesvědčivě vysvětlil, proč se neztotožnil s námitkou stěžovatele týkající se údajné podjatosti soudkyně okresního

soudu JUDr. Adély Pluskalové. K problematice nevymahatelnosti českých předpisů, které stěžovatel považuje za technické normy, a na jejichž neoznámení Evropské komisí pohlíží jako na porušení unijního práva, uvedl, že okresní soud i krajský soud v daném ohledu podrobně a správně rozvedly své úvahy a příležitostně vyložily stěžejní body úpravy nakládání s návykovými látkami v intencích zákona o návykových látkách, které vycházejí z mezinárodních závazků, k nimž Česká republika ohledně nakládání s omamnými a psychotropními látkami přistoupila. Zdůraznil, že stěžovatel za celou dobu, po kterou se dopouští páchaní trestné činnosti, nekriticky vychází ze svého bezdůvodného přesvědčení, že pěstování konopí a jeho užití je bez dalšího prospěšná činnost, přičemž opomíjí existenci podmínek, které zákonodárce s takovým postupem pojí. Poukázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 10. 2017 sp. zn. III. ÚS 3354/16 (všechna rozhodnutí jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), podle kterého ani před namítanými novelami zákona o návykových látkách, ani později, nebyl dán stav, který by komukoli umožňoval pěstovat konopí s obsahem více než 0,3 % THC bez získání potřebného povolení, resp. splnění dalších podmínek [viz § 2 písm. d), § 4, § 8, § 24 písm. a) zákona o návykových látkách]. Nejvyšší soud podotkl, že Ústavní soud se v uvedeném rozhodnutí velmi podrobně věnoval rovněž namítané otázce notifikační povinnosti a v tomto směru stěžovateli nepřisvědčil, přičemž stěžovatel v dovolání v tomto ohledu nepřináší žádná nová tvrzení, nýbrž pouze opakuje svoji předchozí argumentaci a nekriticky trvá na svém výkladu dotčených právních norem.

6. K námitce stěžovatele, že jednal v krajní nouzi, Nejvyšší soud konstatoval, že jde sice o námitku právně relevantní, avšak neopodstatněnou. Okresní soud, s jehož názorem se ztotožnil i krajský soud, dostatečně pečlivě zdůvodnil, na základě jakých skutečností dospěl k závěru, že stěžovatel úmyslně zpracoval či směřoval ke zpracování rostlin konopí do toxikomanicky využitelné podoby s tím, že není vyloučeno užití tohoto konopí jeho koncovými příjemci i jiným způsobem než kouřením, avšak nebylo vyloučeno ani jeho užívání pro psychotropní účinky. Nejvyšší soud mezi provedenými důkazy a z nich plynoucími skutkovými zjištěními neshledal žádný nesoulad, tím méně nesoulad extrémní, a dodal, že na toxikomanické využitelnosti stěžovatelem vypěstovaného konopí s množstvím účinné látky tetrahydrokanabinol vyšším než 0,3 % nic nemění skutečnost, že uvedené konopí v této podobě stěžovatel považuje za léčivo, jelikož jednal ve flagrantním rozporu se zákonnou úpravou a jím vypěstované konopí není možné považovat za konopí pro léčebné účely ve smyslu zákona o návykových látkách. K vyvrácení závěru o toxikomanické využitelnosti nemohla podle Nejvyššího soudu vést ani výpověď obhajobou navrhovaných svědků, ani názor stěžovatele, že jím vypěstované konopí může být jeho konečnými příjemci užíváno pouze pro léčebné účely, přičemž stěžovatel jej může s ohledem na jeho letité zkušenosti indikovat tomu, komu uzná za vhodné, a to mimo zákonný režim. Nejvyšší soud nedal stěžovateli za pravdu ani v tvrzení o naplnění podmínek putativní krajní nouze. Mimo jiné připomněl, že jsou obecně známy léčebné účinky zejména produktů z marihuany a již bylo i oficiálními lékařskými institucemi potvrzeno, že takovéto efekty přípravky z marihuany mají, ale že nelze dlouhodobé pěstování konopí a jeho zpracování do podoby marihuany za účelem distribuce v daném okamžiku přesně nespecifikovanému okruhu osob, které trpí blíže nespecifikovanými dlouhodobými zdravotními problémy různé závažnosti, považovat za reakci na bezprostředně hrozící útok. Za splněný podle jeho názoru nebylo možno považovat ani zákonný požadavek subsidiarity krajní nouze, neboť stěžovatele nelze na základě učiněných skutkových zjištění považovat za osobu jednající za přímo hrozícího nebezpečí pod vlivem pozitivního skutkového omylu, neboť mohl osobám, jimž podle

jeho přesvědčení hrozilo nebezpečí na zdraví, poskytnout pomoc při zajištění léčby postupem *lege artis*, tedy při konzultacích doporučit postup, jakým dosáhnout na léčbu přípravky z konopí v souladu se zákonem, či tyto osoby odkázat na vyšetření ve zdravotnických zařízeních, kde by mohlo být dosaženo stejného, ne-li lepšího výsledku. Nejvyšší soud proto uzavřel, že nebyly naplněny objektivní podmínky krajní nouze, jelikož i kdyby byl stěžovatel subjektivně přesvědčen o nezbytnosti svého počínání a existenci bezprostředního útoku (tedy akutního zhoršení zdravotního stavu konkrétní osoby), neaplikoval by se § 28 odst. 1 trestního zákoníku, ani tzv. putativní krajní nouze ve smyslu § 18 odst. 4 trestního zákoníku, neboť nebyla naplněna podmínka subsidiarity ve smyslu § 28 odst. 2 trestního zákoníku, kterou je třeba aplikovat i v případě putativní krajní nouze.

7. Námitku stěžovatele, že jednal v negativním právním omylu podle § 19 odst. 1 trestního zákoníku, protože si nebyl vědom protiprávnosti svého jednání spočívajícího ve zpracování konopí do toxikomanicky využitelné podoby, považoval Nejvyšší soud za ryze účelovou a konstatoval, že stěžovatel se tohoto omylu nejen mohl a měl z titulu své činnosti vyvarovat, ale především byl o protiprávnosti tohoto jednání již dříve mnohokrát informován jednotlivými soudy (včetně Nejvyššího soudu a Ústavního soudu), neboť byl za identické jednání již dříve několikrát potrestán a jeho jednání je tak pouze přirozeným důsledkem jeho veřejně proklamovaného záměru nerespektovat platnou právní úpravu vztahující se k nakládání s konopím obsahujícím psychotropní látku THC.

II.

Argumentace stěžovatele

8. Stěžovatel v obsáhlé ústavní stížnosti podrobně popisuje dosavadní průběh trestního řízení a poukazuje na předchozí četná rozhodnutí Ústavního soudu týkajících se jeho osoby s tím, že si je vědom, že za propagaci léčebných účinků konopí a jeho pěstování je proti němu dlouhodobě uplatňován trestní postih. Tvrdí, že je uznávaným odborníkem z hlediska léčby konopím, což je beztrestná služba, a proto podle něj není patrné, čím je jeho jednání pro společnost nebezpečné. Nesouhlasí s rozhodnutím příslušných soudů o nevyložení soudkyně okresního soudu JUDr. Adély Pluskalové z rozhodování věci a poukazuje na to, že soudy nižších stupňů nevyhověly jeho důkazním návrhům na výslech osob, jimž poskytoval podle svého přesvědčení akutní a nezbytnou pomoc, a nezabývaly se ani otázkou jeho odbornosti zacházení s konopím. Je přesvědčen, že Nejvyšší soud si při posuzování splnění podmínek krajní nouze protřečí, neboť nelze směřovat představu pachatele o existenci podmínek krajní nouze s objektivními podmínkami pro užití tohoto institutu. Podle něj je podstatné, že registroval úlevu u nemocných, kteří se na něj obrátili, když jiná léčba nebyla účinná nebo přinášela nepříznivé vedlejší účinky. Opakovaně prohlašuje, že je věcí jeho svědomí ulevovat lidem od bolesti a utrpení, a poukazuje k tomu na čl. 9 odst. 2 Úmluvy.

9. V další části ústavní stížnosti stěžovatel rozebírá problematiku léčitelství s tím, že léčitelé a jejich zastánci jsou zpravidla přesvědčeni, že jejich léčitelské praktiky účinkují. Ze skeptického pohledu je to přesvědčení mylné až bludné, proto je pak podle něj nutno zvážit, zda jsou v takových případech naplněny předpoklady trestnosti, respektive zda nejde o skutkový omyl. Stěžovatel má z hlediska úplnosti posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl na něj vypracován, za to, že mělo být zkoumáno, zda jeho

přesvědčení o účinnosti léčby konopím nemělo povahu bludu, a že je nutno na věc nahlížet tak, že z hlediska subjektivní stránky jeho jednání vycházelo z představy, že odvrací nebezpečí hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem.

10. Stěžovatel poukazuje rovněž na argumentaci návrhu, který byl u Ústavního soudu podán ve věcech vedených u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 2 T 195/2018 a 11 T 6/2020 a ze kterého vyplývá, že Okresní soud v Chrudimi spatřuje neústavnost postihu pěstitelů konopí v tom, že orgány činné v trestní řízení typovou společenskou škodlivost jednání spojeného s pěstováním, resp. držením konopí musí při aplikaci § 284 a § 285 trestního zákoníku stanovovat pomocí složitějšího postupu, na jehož konci je exaktní poznatek o množství THC obsaženém v držené, resp. pěstované hmotě, a teprve poté je rozhodnuto, zda byl znak trestnosti naplněn. Použitá argumentace Okresního soudu v Chrudimi je podle stěžovatele dobře přiléhavá na nyní posuzovanou věc.

11. Stěžovatel se domnívá, že mu při respektování zásady presumpce neviny a z ní vyplývajícího pravidla *in dubio pro reo* nelze přičítat, že by konopí pěstoval pro toxikomanické účely, ale lze mu uvěřit, že jej užíval a chtěl užívat k účelům terapeutickým. Poukazuje na náleží Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2004 sp. zn. II. ÚS 243/03 (pozn. U 17/33 SbNU 395), podle kterého trest zahrnuje jak prvek represe, tak i moment výchovný, preventivní, přičemž smyslem a účelem trestu je dosáhnout vyváženosti obou cílů, byť prvek represe je hlediskem zásadním. Podle stěžovatele byl v jeho případě prvek individuální prevence při opakovaném rozhodování soudů potlačen, neboť je zřejmé, že jeho postoj represí změnit nelze. Poukazuje na to, že má řadu příznivců, kteří jeho postih považují za nepatřičný, což by příslušné soudy neměly ignorovat. Dodává, že nejde o legalizaci marihuany, ale o toleranci k potřebám trpících, jimž užívání této látky přináší úlevu.

12. V závěru ústavní stížnosti stěžovatel navrhl, aby Ústavní soud podle § 79 odst. 2 zákona o Ústavním soudu odložil vykonatelnost napadených rozhodnutí, neboť s ohledem na povahu věci jeho pobyt na svobodě není nebezpečný, takže újma, která by mu dalším trváním výkonu trestu mohla vzniknout, je neúměrně vyšší než ta, která by vznikla jiným osobám.

13. Následně stěžovatel ústavní stížnost doplnil samostatným podáním, ve kterém vytýká Nejvyššímu soudu, že porušil jeho právo na zákonného soudce garantované čl. 38 odst. 1 Listiny, neboť nepředložil Soudnímu dvoru Evropské unie žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 267 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie. Uvádí, že dlouhodobě namítá, že z důvodu nadřazenosti práva Evropské unie na něj nelze nahlížet tak, že by konal nedovoleně. Zákon o návykových látkách, je podle něj technickým předpisem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu č. 2015/1535, a tedy podléhal povinnosti notifikace Evropskou komisí podle čl. 8 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu, přičemž nebyla-li tato notifikace provedena, nebyla podle judikatury Soudního dvora Evropské unie ustanovení takového předpisu vymahatelná vůči jednotlivci. Stěžovatel poukazuje na to, že již v minulosti opakovaně podrobně zpochybnil správnost závěrů uvedených v usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 10. 2017 sp. zn. III. ÚS 3354/16. Ústavní soud mu v jeho výše uvedeném přesvědčení ale nedal za pravdu. Stěžovatel se domnívá, že v jeho věci existují rozumné pochybnosti ve smyslu judikatury Soudního dvora Evropské unie vyžadující položení předběžné otázky, což české soudy s odkazem na zmíněný náleží odmítají. Navrhl proto, aby Ústavní soud

předložil žádost o řízení o předběžné ve věci vymahatelnosti ustanovení § 24 odst. 1 písm. a), § 24a a 24b zákona o návykových látkách vůči jednotlivci a jeho povahy jako technického předpisu.

III.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

14. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v nichž byla vydána rozhodnutí napadená v ústavní stížnosti. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná, neboť stěžovatel vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva (§ 75 odst. 1 téhož zákona *a contrario*).

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

15. Ústavní soud je podle čl. 83 Ústavy soudním orgánem ochrany ústavnosti a tuto svoji pravomoc vykonává mimo jiné tím, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod [srov. též § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Není součástí soustavy soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy), není jim instančně nadřazen, a nezasahuje do rozhodovací činnosti soudů vždy, když došlo k porušení „běžné zákonnosti nebo k jiným nesprávnostem“, ale až tehdy, představuje-li takové porušení zároveň porušení ústavně zaručeného základního práva nebo svobody [srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 25. 1. 1995 sp. zn. II. ÚS 45/94 (N 5/3 SbNU 17)]. V řízení o ústavní stížnosti tedy není sama o sobě významná námitka „nesprávnosti“ napadeného rozhodnutí, a není rozhodné, je-li dovozována z hmotného či procesního (podústavního) práva.

16. V nyní posuzované věci stěžovatel v ústavní stížnosti opakuje prakticky totožné námitky, které uplatnil již v předchozích stádiích trestního řízení a se kterými se obecné soudy včetně Nejvyššího soudu náležitě a dostatečně přesvědčivě vypořádaly. Tím staví Ústavní soud nepřipustně do role další přezkumné instance. Úkolem Ústavního soudu ale v žádném případě není opětovně přezkoumávat důvodnost obhajoby stěžovatele, resp. důvodnost vztahu mezi důkazy a usvědčujícími závěry obecných soudů, s výjimkou zjevné svévole v podobě tzv. extrémního rozporu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými závěry. Podobný exces Ústavní soud v dané věci neshledal. Závěry obecných soudů jsou jednotlivě i ve svém souhrnu logické a snadno odvoditelné z provedených důkazů, proto na ně Ústavní soud beze zbytku odkazuje.

17. Obecné soudy přesvědčivě vysvětlily, z jakého důvodu nelze jednání stěžovatele posoudit jako jednání v krajní nouzi, v putativní krajní nouzi či v negativním právním omylu.

18. Krajní nouze je definovaná v § 28 trestního zákoníku jako čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem. Krajní

nouze poskytuje občanům efektivní možnosti, jak chránit nejen své vlastní zájmy, ale i zájmy druhých osob. Jak vyplývá již ze zákonného vymezení, nejde o libovůli závislou na svévolném uvážení jednotlivce, ale naopak je k jejímu naplnění třeba dodržet zákonem stanovené mantinely. Musí směřovat k odvrácení nebezpečí a přímé nebezpečí musí hrozit zájmu, který je chráněn trestním zákoníkem. Třetím ze znaků je požadavek proporcionality, podle kterého by způsobený následek neměl být v souladu s § 28 odst. 2 trestního zákoníku stejně závažný nebo dokonce ještě závažnější než následek, který hrozil. Dalším předpokladem, který musí být splněn, aby jednání osoby odvracející přímé nebezpečí bylo protiprávní, je subsidiarita. Podle zásady subsidiarity nebude krajní nouze dána, bude-li nebezpečí možné odvrátit i jiným způsobem. Poslední podmínkou, kterou zákonodárce na institut krajní nouze klade, je skutečnost, že krajní nouzi není možné uplatnit u takových osob, které jsou povinny nebezpečí snášet. Tuto povinnost nebezpečí snášet ukládají určitému okruhu osob (např. hasičům, policistům, lékařům aj.) zvláštní právní předpisy.

19. Z napadených rozhodnutí obecných soudů jasně vyplývá, proč u stěžovatele nepovažovaly objektivní podmínky krajní nouze za naplněné. Správně přitom zdůraznily, že i kdyby byl stěžovatel subjektivně přesvědčen o nezbytnosti svého počínání a existenci přímo hrozícího nebezpečí (tedy akutního zhoršení zdravotního stavu konkrétní osoby), neaplikovalo by se § 28 odst. 1 trestního zákoníku ani ve smyslu tzv. putativní krajní nouze podle § 18 odst. 4 trestního zákoníku, neboť nebyla naplněna podmínka subsidiarity uvedená v § 28 odst. 2 trestního zákoníku, kterou je třeba aplikovat i v případě putativní krajní nouze.

20. Stejně tak nelze nic namítat proti závěru obecných soudů o účelovosti námítky stěžovatele, že jednal v negativním právním omylu podle § 19 odst. 1 trestního zákoníku, protože si nebyl vědom protiprávnosti svého jednání spočívajícího ve zpracování konopí do toxikomaničky využitelné podoby. K tomu Ústavní soud považuje za nutné podotknout, že stěžovatel byl za identické jednání již dříve několikrát potrestán a byl tedy mnohokrát informován o jeho protiprávnosti. Lze tak souhlasit s názorem Nejvyššího soudu, že jednání stěžovatele je pouze přirozeným důsledkem jeho veřejně proklamovaného záměru nerespektovat platnou právní úpravu vztahující se k nakládání s konopím obsahujícím psychotropní látku THC.

21. Z učiněných skutkových zjištění je zřejmé, že stěžovatele nelze považovat ani za osobu jednající za přímo hrozícího nebezpečí pod vlivem pozitivního skutkového omylu, a to také minimálně z toho důvodu, že na protiprávnost svého jednání byl v minulosti opakovaně upozorněn. Není proto žádných pochyb o tom, že jednal v úmyslu přímém, a to jak s ohledem na jeho předešlá opakovaná odsouzení za totožnou trestnou činnost, tak i z důvodu jeho stanoviska, že tak bude činit i nadále, neboť nesouhlasí s právní úpravou upravující nakládání s konopím. Jak plyne již z rozhodnutí obecných soudů, skutečnost, že se stěžovatel považuje za provozovatele léčebné činnosti ve spojení s jeho konstatováním, že je schopen blíže nespecifikovaným postupem diagnostikovat potřebu osob, které považuje za své pacienty, jej nemůže zbavit trestní odpovědnosti, neboť jemu za vinu kladená trestná činnost spočívala v tom, že bez příslušného oprávnění konopí zpracovával do podoby marihuany (obsahující účinnou látku delta-9-tetrahydrokanabinol v celkovém poměru téměř 0,6 %) využitelné pro toxikomanií, čímž naplnil všechny znaky skutkové podstaty souzeného trestného činu.

22. Irelevantní je také odkaz stěžovatele na argumentaci návrhu, který byl u Ústavního soudu podán ve věcech vedených u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 2 T 195/2018 a 11 T 6/2020. Plénium Ústavního soudu v dané věci dosud nerozhodlo a argumentace navrhovatele (tj. Okresního soudu v Chrudimi) uplatněná v návrhu je z hlediska nyní posuzované věci bezpředmětná.

23. K námitce stěžovatele o chybějící notifikaci novely zákona o návykových látkách Ústavní soud v rozhodnutích týkajících se stěžovatele opakovaně zdůrazňuje, že tato námitka postrádá opodstatnění. Stěžovatelem citovaná ustanovení zákona o návykových látkách totiž nebyly v předmětném řízení aplikovány, jelikož trestná činnost souvisela s porušením § 4, § 8 a § 24 téhož zákona. Tato ustanovení jsou přitom součástí zákona od jeho přijetí, ke kterému došlo šest let před vstupem České republiky do Evropské Unie. Stěžovatelovo tvrzení, že při novelizaci předpisu X musí být notifikována i novelizací nezasažená předchozí ustanovení předpisu X, přitom není ničím podložena. Jinak vyjádřeno, ve vztahu k trestné činnosti stěžovatele obecné soudy otázku, zda § 24a a 24b zákona o návykových látkách podléhaly notifikaci či nikoliv a s jakými následky, nemusely zodpovídat (viz např. usnesení sp. zn. III. ÚS 3354/16 či usnesení ze dne 16. 10. 2018 sp. zn. II. ÚS 2804/18). Pro aktuálně přezkoumávané řízení je přitom důležité, že se s předestřenou argumentací stěžovatele podrobně vypořádaly obecné soudy nižších stupňů včetně Nejvyššího soudu. V podrobnostech lze tak na tato rozhodnutí odkázat.

24. Judikatura Ústavního soudu týkající se (ne)podávání předběžných otázek konzistentně uvádí, že pouze svévolná nebo neudržitelná aplikace unijního práva obecnými soudy spojená s nepoložením předběžné otázky je porušením práva na spravedlivý proces a zákonného soudce [srov. např. nálezy ze dne 11. 9. 2018 sp. zn. II. ÚS 3432/17 (N 153/90 SbNU 483)]. Jak již bylo shora odůvodněno, k námitce stěžovatele ohledně případné notifikace citovaných právních předpisů není unijní prvek v přezkoumávaném trestním řízení relevantní a výklad unijního práva obecnými soudy v tomto není svévolný či neudržitelný.

25. Ústavní soud neshledal ústavně rozporným ani tvrzené opomenutí důkazních návrhů stěžovatele. Obecné soudy nikterak nerozporují, že záměrem činnosti stěžovatele je léčebné působení konopnými produkty, což měli svědci prokázat. Je to však právní úprava, která určuje, co je a co není zakázanou návykovou látkou a kdo a za jakých okolností může tyto látky poskytovat třetím osobám. Obecným soudům nepřísluší politickou vůli vyjádřenou v této právní úpravě posuzovat, ba dokonce nerespektovat.

26. Při posouzení odůvodnění napadených rozhodnutí a argumentů obecných soudů i stěžovatele neshledal Ústavní soud žádné extrémní vybočení z výkladových pravidel s ústavní relevancí.

27. S ohledem na výše uvedené Ústavní soud ústavní stížnost stěžovatele mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu odmítl jako návrh zjevně neopodstatněný.

28. Vzhledem k obsahu ústavní stížnosti a argumentaci stěžovatele nerozhodl Ústavní soud o návrhu stěžovatele na odklad vykonatelnosti napadených rozhodnutí samostatným usnesením, ale rozhodl přímo ve věci.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 2. února 2021

Pavel Šámal v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Iveta Dvořáková

